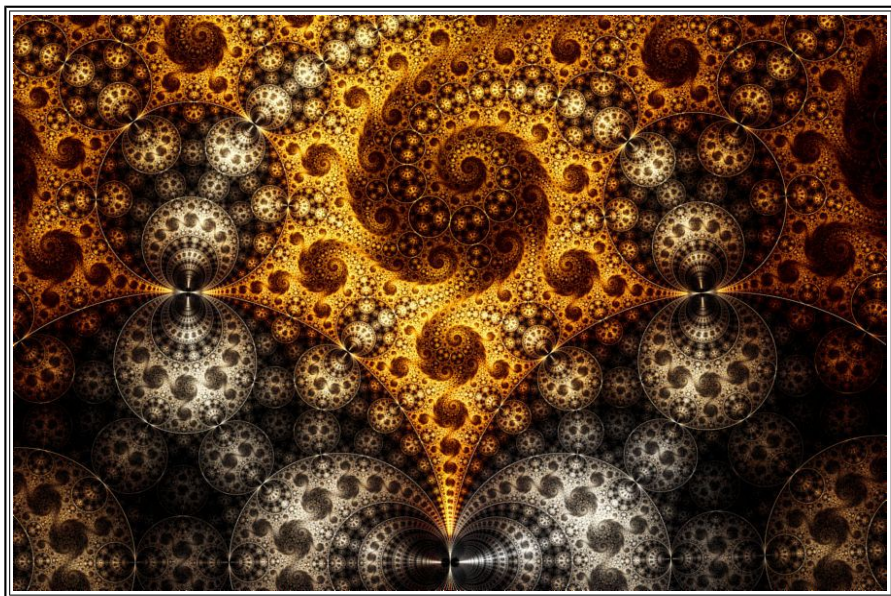

WikiAcràcia

L'arribada de societats
lliures, obertes, col·laboratives,
entre iguals i dels comuns.

Dídac S.-Costa i Larraburu

Wiki ('ràpid' en hawaià) és un tipus de pàgina web interactiva, que tot usuari pot modificar, el que permet un treball col·laboratiu online. Aquest prefix (gràcies a Wikipedia) evoca la capacitat de creació conjunta i col·laborativa entre milers o milions d'usuaris.

Acràcia (del grec α -, a , no, i *kratos*, poder) designa la idea que nega la necessitat que existeixi qualsevol classe d'autoritat. Usada sovint com a sinònim d'anarquia, l'arrel del concepte no és la mateixa: mentre anarquia al·ludeix a l'absència d'un govern o Estat que dirigeixi la societat, acràcia suposa l'absència de coerció, rebutjant la legitimitat de qualsevol imposició per la força. (Wikipedia)

Introducció

Vivim temps de profundes transformacions. Grans motors de canvi social com la **Globalització**, les **Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC)**, el marc de **crisi sistèmica i moviments socials emergents**, generen nous escenaris socials, culturals i econòmics.

En aquest llibre observem com aquestes transformacions creen noves tendències a les nostres societats, i nous models de gestió empresarial i de les organitzacions *intel·ligents* o innovadores.

Veurem algunes d'aquestes tendències, els nous conceptes i dinàmiques socials i culturals que aporten. Els canvis que generen, les idees d'avenç social que assenyalen i les innovacions que produeixen en la gestió d'empreses i organitzacions. Empenyent-nos inevitablement cap a nous models de societat que podríem anomenar *p2p*, *WikiAcràtics* o *eco-libertaris*.

Per a això, veurem:

1. Diversos motors de canvi social com la *crisi sistèmica* actual, el sorgiment de la *societat del coneixement*, els processos de *globalització* i moviments socials com *l'Ecologia*, *l'Economia Social* o el *Feminisme*.

2. Ens endinsem en 3 d'aquests eixos per la seva rellevància en la transformació social:

1. L'impacte de la **societat del coneixement i la revolució de la informació**. Observant els canvis produïts per l'aparició del *treball cognitiu*; dinàmiques innovadores de treball col·laboratiu en xarxa com *Wikipedia*, *Indymedia*, les xarxes *p2p*, el *software lliure* o el *creative commons*; l'aparició de la *wikinomia*, noves maneres

d'entendre la gestió i l'entorn empresarial, el *crowdsourcing*, o el model *Google* com a exemple de corporació *intel·ligent*.

2. **L'ecologia.** Moviment social que aporta noves formes d'entendre l'economia, les societats i la relació entre l'ésser humà i la natura. Oferint nous marcs teòrics i exemples pràctics de formes de vida més sostenibles com les *EcoVil·les*, les *Transition Towns* o les *AMAP*.
3. **L'economia alternativa.** Una economia social i cooperativa que situa l'ésser humà i la natura al centre de l'activitat, enlloc del benefici desvinculat del planeta i les societats on actua. Veurem exemples en l'àmbit de la **producció**, com el *cooperativisme* i la *democràcia industrial*; o del **consum**, amb les *cooperatives de consum responsable*, les *monedes socials* o les *finances ètiques*.

3. Per últim observarem els canvis als que apunten totes aquestes innovacions. Veient com dibuixen nous models de gestió de les organitzacions i de la societat, llargament reclamades per sectors socials i progressistes.

L'observació de les organitzacions innovadores en els camps de la **Revolució de la Informació**, **l'Ecologia** o **l'Economia Social** ens permet entreveure, quan identifiquem els trets comuns que trobem en sectors tan diferents com Google, l'economia social, l'ecologisme o el software lliure, que som davant de noves tendències transversals que afecten tota la societat i assenyalen escenaris innovadors d'organització social.

Escenaris que es basen en la horitzontalitat, l'obertura, la llibertat i la igualtat. I que, tot i els intents de frenar-los des dels centres de poder encara hegemònics, semblen cridades a convertir-se aviat en

majoritàries. Deixant enrere les estructures tancades i piramidals d'organització social que encara ens governen, malgrat els avenços tecnològics que les fan obsoletes.

Les TIC ens conviden de manera pràctica, pacífica i creativa a canviar aquests models socials decimonòniques i organitzar-nos en xarxa, de forma descentralitzada, oberta i lliure. En entorns de treball col·laboratiu on impera la transparència i l'horitzontalitat en les relacions. La tecnologia s'ha avançat a les propostes de canvi social, i fins i tot a les utopies més agosarades, a les que no només ens convida sinó que ens hi empeny.

Tot això ens situa davant d'una important cruïlla històrica. Un camí ens condueix a aprofitar la naturalesa de la societat en xarxa per aprofundir i explorar nous marcs de democràcia, amb un rol molt més participatiu dels ciutadans en tots els assumptes que l'afecten. L'altre ens porta, en canvi, cap a la possibilitat que unes poques i poderoses corporacions, unides de forma cartelística o oligopòlica, controlin la societat global.

Una cruïlla entre un model *wikiacràtic* d'organització de la societat del coneixement, i models totalitaris propers al malson orwellià del Gran Germà.

Vivim moments històrics en temps en què cal prendre grans decisions sobre quin d'aquests dos camins empenem. Aquest llibre vol contribuir a fer que aquesta decisió pugui prendre's amb alguns elements més d'anàlisi.